

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An Pontifex possit abrogare, seu dispensare in præcepto confessionis, ut quisquam nunquam teneatru confiteri? Et quid, si quærat, qua ratione cum Papa sæpius dispenset in votis, quorum ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

constituta à iure diuino, vt sit etiam pars essentialis sacramenti Pœnitentiæ; sed Sacramenta quæ sunt fundamenta Ecclesiæ, nequit Ecclesiæ immutari, secundum illud Pauli 1. *Epistol. ad Corinth. cap. 5.* Fundamentum aliud nemo ponere potest, quàm quod positum est, quod est Christus Iesus. Sed tantum potest Ecclesiæ ea Sacramenta ministrare, iuxta Paulum dicentem: Sic nos existimet homo, vt Dei ministros, & dispensatores mysteriorum Dei, vbi nomine *dispensationis*, non intelligit Diuus Paulus exceptionem, aut abolitionem alicuius à lege Sacramentorum, sed administrationem, seu distributionem Sacramentorum; ergo Ecclesiæ nullo modo potest in præcepto confessionis dispensationem, vel abrogationem vt Hucusque Ochagauia; vide etiam Coninck *disp. 5 en. 4. dub. 48.*

2. Dicendum est igitur triplici modo fieri posse à Pontifice dispensationem, seu abrogationem huiusmodi. *Primo* tollendo, & abrogando omnino præceptum, ita vt nunquam obliget. *Secundo* differendo tempus, ita vt non obliget pro singulis annis, sed pro duobus, aut tribus quibusque annis: nec teneatur quisque fidelis semel in anno confiteri; sed semel in tribus duobusve annis. *Tertio*, non differendo, extendendo, sed restringendo tempus confessionis, ita vt teneatur pluries fideles, quàm semel in anno, confiteri, v. g. ter, quaterve in anno. Si loquamur de primo modo; docet *Suar. tom. 4. de pœnit. disp. 36. sect. 1. num. 6. sine*, nunquam posse dari rationabilem causam tollendi, abrogandique in solidum præceptum confessionis: quia huiusmodi præceptum est admodum vtile, & salutare vniuersæ Ecclesiæ, ac singulis fidelibus illius: vnde abrogatio, si datur, erit quidem valida, sed non licita; quia cederet omnino in destructionem Ecclesiæ, non in ædificationem illius: & sic summus Pontifex abuteretur potestate, quam accipit immediatè à Christo Domino: conuerteret enim illam in destructionem, non in ædificationem, ac proinde peccaret mortaliter; & est abrogatio iniusta, sed valida esset, excederet enim suos fines: si de secundo modo sermo sit, non videtur repugnare, Ecclesiam peruenire posse ad eum statum, vt ex viginti, & rationabili causa, quæ tunc offeratur, possit summus Pontifex dispensare in prædicto præcepto, vt non pro singulis annis obliget; sed pro tribus, duobusve quibusque: nunc autem certum est, id non expedire; quia dilatio pœnitentiæ per annua integrum, videtur satis magna nec potest facile maior licentia, dilatioque concedi, præsertim toti Ecclesiæ, sine grauissimo illius detrimento. Si de tertio modo loquamur, non est negandum, posse restringi ex causa tempus huius præcepti, ita vt non obliget semel tantum in anno; sed ter, quaterve: & quamuis nulla alia subesset causa præter fidelium fructum, id quidem satis esset, modò ea frequentia in contemptu non cederet.

3. Sed hic obiter aliquis posset inquirere, quæ ratione cum Pape sapius dispenset in votis, quorum obligatio est de iure diuino, & naturali ratione promissionis Deo factæ, quam quilibet ex prædictis iuribus tenetur adimplere, non possit etiam dispensare in præcepto confessionis, quod de iure diuino ortum habet. Huic argumento difficilem nuenerunt maiores nostri solutionem, *Suar. lib. 6. de voto, c. 6.* vera tamen solutio est, quam adhibent Suarez loco citato, & Lessius in *tomo de Iustitia, & iure, cap. 40. de voto, dubitatione 17.* dispensationem voti ab Ecclesiâ præstitam in hoc consistere, quòd Prælati Ecclesiæ, ex parte, & no-

mine Dei, & eius vicem gerens in terris remittit obligationem, quam homo contraxerat erga Deum per suum votum, quod quidem non est dispensare in iure naturali seruandi promissa Deo, stante debito in sua vi, quia hoc omnino esset impossibile, sed condonare debitum nomine Dei, in quo tota obligatio naturalis, & diuina nitetur; in præcepto vero diuino confessionis non apparet aliqua via, quæ possit Ecclesiæ dispensare.

RESOL. XXVI.

An Pontifex possit abrogare, seu dispensare in præcepto confessionis, vt aliquando quis non confiteatur? Ex part. 8. tr. 1. Res. 18.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Hurtadus de *Sacram. disp. 7. de Pœnit. difficult. 6.* vbi sic ait: Conueniunt Doctores Pontificem posse in præcepto annuæ confessionis dispensare, imò & illud abrogare ita vt non maneat obligatio consistendi determinatiuè in quolibet anno, quia præceptum Ecclesiasticum annuæ confessionis est purè Ecclesiasticum quoad temporis determinationem ad singulos annos, quod potest Pontifex in partem, seu cum aliquo, aut in totum, seu cum omnibus, auferre, & non solum validè, vt patet, sed etiam licitè, si causa rationabilis subsistat, quæ non difficile reperitur respectu alicuius particularis personæ.

2. Ita tamen Pontifex annuam obligationem confessionis potest in partem & in totum auferre, vt semper sit valdè expediens tempus aliquod pro præcepto diuino confessionis lato pro tempore extra articulum mortis determinare, attentis circumstantiis temporum, & personarum: imò id potuit esse Pontifici sub obligatione, si confessio fuisset parum in usu, & ob id mores essent valdè perditissimi.

3. Itaque statuendum est quòd Ecclesiæ validè potest dispensare, imò & abrogatione vt in præcepto annuæ confessionis, etiam si non adsit rationabilis causa, quàmuis in eis actionibus graue peccatum committeretur. Hæc est communis sententia Doctorum: Probatur conclusio; quia hoc præceptum consistendi singulis annis ordinatum est ab Ecclesiâ autoritate merè humana, in *cap. omnis vtriusque sexus de pœnitentiis, & remissionibus*; ergo potest ab Ecclesiâ validè dispensari, & abrogari, quia res per quascumque causas nascitur, per eandem dissoluitur, quamuis, vt fatear, minime credam aliquam rationabilem causam offerre se posse ad præceptum istud Ecclesiasticum quod animis hominum saluberrimum est, auferendum media dispensatione, aut abrogatione.

4. Nec deseram vtiàm hic apponere verba *Fagundez. de Præcept. Eccles. præcept. 2. lib. 1. cap. 3. num. 8.* vbi sic ait: Dubium esse potest, vtrum summus Pontifex dispensare possit in hoc præcepto cum aliqua persona particulari, v. g. cum Eremita viuente extra humanum consortium, vel cum tota aliqua Prouincia, vt nunquam confiteatur per totam vitam. Cui debio respondet idem *Suaris tom. 4. de Pœnit. disp. 36. sect. 1.* non posse iuste, & rationabiliter summum Pontificem per totam vitam dispensare in hoc præcepto cum aliquo, vel cum aliqua Prouincia, quia dispensatio, vt legitima sit, requirit legitimam causam: nullâ autem causâ legitimâ, & rationabilis dari potest ad concedendam talem dispensationem; nec etiam dispensare poterit cum aliquo, vt raro confiteatur in

Sup. hoc in tom. 1. tr. 3. ex Resol. 48. lege doctrinam 6. vt. & ex Resol. 67. §. vt. & signa- ter in fine, & hic infra Resol. 51.

Sup. hoc lo- ge. præce- dentem Res. & Ref. & §. eius primæ annot.